№ 47 Ausgabe A.

HOMAN

№ 47 (139) Hod II. Wilnia, 12 czerwienia 1917 h. Cena 5 fen. (3 kap.)

Polszcza. Abstreł Pieciarburha?

.11 czerwienia.

Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: Pry Njuporci i na ŭschodzi ad Ipra pad wieczar krapczeŭ ahoń.

Na ŭschodzi ad Witczeta i Messina ahoń hetak sama krapczeŭ. Anhlickije nastupleńnia na zachodzi ad Holbeg i Wambeg adbity. Na poŭnaczy ad Duw adbity ŭ wieczary ataki anhliczan.

Front niamieckaho Naślednika: Pry Szmen de Dam my ŭwarwalisia u francuskije akopy i pierebili dy ŭzlali ŭ pałon byŭszych tamaka francuzoŭ.

Na uschodnim teatry i makiedonskim fronci—biez pieramien.

SZTOKHOLM. Pawodłuh prywatnych wiestak s Piecarburha wajennyje parachody stajaŭszaho ŭ Kronsztaci flotu abstreliwali Pieciarburh.

LUGANO. »Corr. d. Sera« danosić s Pieciarburha:

Hrupy matrosaŭ s Kronsztadtu pajechali ŭ Oranjenbaŭm, kab padbić tamtejszy harnizon dałuczycca da kronsztackaho ruchu.

U Pieciarburzi paczalisia pažary z niewiadomych pryczyn. Czerń winawacić u padpale zamožnyje stany. Sproba hramić zamožnych ludziej nieŭdałasia.

LUGANO. «Corr. d. Sera» danosić s Pieciarburha, szto u hetym tydni žduć nowaj pieramieny uradu. U Pieciarburzi sabrali wialikaje czysło wiernych wojsk, kab prypynić damahańnia krajnich partyj. Maskwa ŭžo bytcymto prychilna.

PIECIARBURH (P.T.A.) «Russk. Wola» danosić z aświedcmlenaj krynicy, szto pryjezd rasiejskich emihrantoŭ z neutralnych staryn u Rasiei cieraz Niamieczczynu zabarnien na mocy zakona, szto asoby, byjszyje ŭ czasi wajny ŭ warožaj staranie, nia mohuć stupić na rasiejskuju ziamlu biez kantrolu i śledztwa.

PIECIARBURH (P.T.A.). Uczora paczalisia wybary ŭ miestowuju dumu — pierszy raz u Rasiei na asnowi ahulnaj padaczy hałasoŭ.

PIECIARBURH (P.T.A.). Tymczasowy urad zaćwiardziŭ apracowany ministram sudoŭ prajekt zakona proci dezerteroŭ. Aprycz pakazanych u zakoni kar, dezertery hublajuć prawo wybirać u ustanoŭczy sejm. Pytańnie, ci jany hublajuć prawo i na ziamlu pry razwiazcy ziamielnaj sprawy, razwiaže ustanoŭczy sejm. Siamji dezerteroŭ nia buduć atrymliwać miesiacznaj padmohi datul, pakul dezertery nia wiernucca ŭ swaje czaści.

SZTOKHOLM. Prośba ab adstaŭcy hienerała Drahomira, hłaŭnakamandujuczaho paŭnoczna-zachodnim frontam nia pryniata.

BERN. »Petit Parisien« danosić s Pieciarbuha, szto narady rabotnikoŭ donieckaho okruha s predstaŭnikami uradu niczoha nie dajszli. Uhoda akazałasia nie mahczymaj. Nowaja kamisija razhledzić warunki pracy na Dancy.

APARANDA. U paŭnocznaj Finlandii panuje praŭdziwy hoład. U cełych okruhach bolsz zusim nima zbožža. Biednyje ludzi paczali piaczy chleb z mletaj kary.

WARSZAWA. Uczora na zasiedańni tymczasowaj dzieržaŭnaj rady dadzen adkaz niamieckaho i aŭstryjackaho uradoŭ na memorjał dzieržaŭnaj rady s 1 maja:

1. Žadańnia naznaczeńnia rehientu dla polskaj dzieržawy zhodliwo s planami centralnych dzieržaŭ i budzie spoŭnienc, jak tolki naładziacca warunki dzieła karysnaj pracy rehienta.

2. Centralnyje dzieržawy baczuć užo ciapier u tymczasowaj dzieržaŭnaj radzi predstaŭnika tworczaho polskaho hasudarstwa i žduć, szto jana czym chutczej zakonczyć swaje padhatawicielnyje raboty dzieła ustanaŭleńnia konstytucii i upraŭleńnia.

3. Centralnyje dzieržawy razam s tym zwiertajucca da dzieržaŭnaj rady s predłažeńniem, apracawać asobnyje prajekty, jak mahła by adbycca pieredacza asobnych halin upraŭleńnia polskai centralnaj ŭłaści (ministerstwa), biaz szkody dla tej pazycii, jakaja prynaležyć okupacyjnym dzieržawam pawodłuh mižnarodnaho prawa, i jakim sposabam možna było-by pakryć wydatki hetych halin upraŭleńnia.

Dalej centralnyje dzieržawy žduć, szto dzieržaŭnaja rada nazawie asobu, katoraj možna było-by addać najwyszejszuju ŭłaść nad pieredawanymi Polskaj dzieržawie halinami upraŭleńnia.

Urad dumaje, szto pry wybary pradsiedaciela uwahu tymczasowaj dzieržaŭnaj rady piersz za ŭsio zwiernie na siabie karonny marszałak.

RYM (Stefani). Janina zaniaiata italjanskim wojskam. Hrecija padaść proci hetaho pratest.

BERLIN (W.T.B.). Uradowa. U Atlantyckim akiani naszy padwodnyje łodki iznoŭ zatapili 19.600 tonn.

BERN. Sekretar anhlickaj rabotnickaj rabotnickaj ligi pisze ŭ »Times«:

›Orhanizowany Makdonaldam ruch u Lidsie da ładžeńnia rad rabotnikoŭ i sałdatoŭ — wielmi surjozny. Ruch hety hrozić anhlickaj solidarnaści i jednaści anhlickich rabotnikoŭ. Kiraŭniki ruchu starajucca wykarystać niezdawolstwo rabotnikoŭ, matrosaŭ i sałdatoŭ dzieła rewolucyjnych met‹.

Wilnia, 12 czerwienia.

Paśla taho, jak car Mikałaj byŭ skinut s tronu, a stary ład — razbit da samych asnoŭ swaich, hasudarstwienaja ŭłaść u Rasiei oficyalna pierejszła ŭ ruki liberalna-buržuazyjnaho ministerstwa. Ale tolki oficyalna: bo pobacz z gabinetam ministroŭ utwaryłosia tak-zwanaje „pabocznaje prawicielstwo“ — rada rabotnikoŭ i sałdatoŭ. I chacia ŭsie zahady i pastanowy padpisywało i apawieszczało ministerstwo, jano ad samaho paczatku apynułosia pad srohim kantrolem rabotnickaj rady i biaz zhody aposzniaj nie mahło rabić niwodnaho bolej-mieniej surjoznaho kroku.

Siła, jakoj dajszła rada rabotnikoŭ i sałdatoŭ u Pieciarburzi, a tak sama miejscowyje rabotnickije rady na prawincii, pakazwajuć wielmi jasna, jakoje miejsco ŭ žyćci rewolucyjnaj Rasiei zaniali raboczyje massy. Dyj inaczej być nie mahło: rewolucija była zroblena rukami narodu — czaściu astaŭszahosia doma, pry raboci, czaściu »aružnaho narodu«, adzietaho ŭ sałdackije szynieli. Pawodłuh hetaho, skora paśla pierewarotu byŭ pierastrojen i oficyalny urad: u ministerstwo uwajszli rabotnickije predstaŭniki — ministry socyalisty, dyj, sudziaczy pawodłuh telehram z Rasiei, možna spadziewacca ustanaŭleńnia czysta socyalistycznaho prawicielstwa.

Hetkije wialikije zawajewańnia raboczaho narodu ŭ Rasiei znajszli adhałosak i ŭ druhich staronach, a piersz za ŭsio ŭ Anhlii. My ŭžo pisali, szto tamaka, pa prykładu Rasiei, orhanizujucca rady rabotnikoŭ i sałdatoŭ, katoryje majuć na meci zmahacca proci wajny, imperyalizmu i kapitalizmu. A heta — znak, szto i ŭ Anhlii nastupiŭ moment wostraj baraćby miž mirna nastrojenym proletaryatam i wajaŭniczaj buržuazijej, katoraja wiadzie wajnu adno tolki dzieła ŭmacawańnia swajho ekonomicznaho panawańnia nia tolki ŭ swajej staranie, ale i daloka za jaje miežami — czuć nie pa ŭsim świeci.

Uhledajuczysia dalej na toje, szto robicca ciapier u Francii (zabastowaczny ruch) i inszych staronach, my možem napierad skazać, szto suświetnaja wajna pakinie wielmi hłyboki śled wa ŭsich suczasnych hramadzianstwach: klasowaje zmahańnie, katoraje dahetul wyjaŭlałosia pierewažna ŭ miejscowych ekonomicznych zabastoŭkach, redka prynimaŭszych szyrokije razmiery, pawinno wyjawicca bolej szyroka, a ŭ asnowi jaho budzie ležać baraćba za ŭłaść.

Palityka »wolnaj ruki«.

My ŭžo nie raz adznaczywali, szto tutejszyje palaki staralisią zaŭsiody razbiwać jednaść žycharoŭ kraju. Samym jarkim prykładam može służyć fakt razbićcia Wilenska Kowienskaho Hramadzianskaho Kamitetu.

Wiedali palaki, szto jany rabili i szto robiać: iduczy razam z druhimi nacyonalnaściami kraju, jany byli prymuszeny ahledacca na ahulny hołas tutejszaho hramadzianstwa, katory baraniŭ i baronić sprawy bolszaści žycharoŭ. Palakiž, stanowiaczy mienszaść, iduć swajej asobnaj darohaj, bo ich cikawiać nie sprawy naszaho kraju, a tolki sprawy Polskaho karaleŭstwa. Woś, kab ich nie zwiazywała ahulna-krajowaja solidarnaść, jany addzialilisia ad inszych nacyonalnych hrup i pawiali palityku »wolnaj ruki«.

Nam dawiałosia paznajomicca z najnawiejszaj prajawaj hetaj palityki. 44 predstaŭniki ŭsich kirunkoŭ palitycznaj dumki polskaj u Litwie pasłali niamieckamu Impierskamu Kancleru memoryał, dawodziaczy, szto nasz kraj u miežach ciapieraszniaj okupacii pawinien być dałuczen da Polszczy.

Wystupleńnie hetaje — nia nowaje. Da jaho palaki pryhataŭlalisia daŭno — ad samaho prychodu niemcoŭ. Tady byŭ kinut klicz: »za ŭsielakuju canu treba prydać Wilni i ŭsiamu kraju polski charakter!« I ŭ hetym kirunku, majuczy ŭ swaich rukach ahramadnyje summy hroszy i s paddzieržkaj wyszejszaho duchawienstwa, palaki pracawali z wialikaj enerhijej. Rezultatam hetaj pracy byli statystycznyje dannyje, katoryje „znajszli“ ŭ nas hetulki „palakoŭ“, szto pierad wajnoj nichto z ich ab padobnych cyfrach i dumać nie aśmieliwaŭsia! U »palaki« akazywalisia zapisanymi nawat akuratnyje maskali prawasłaŭnyje, nie kažuczy ab katalikach biełarusach...

Apirajuczysia na takich »dannych«, aŭtory memoryału starajucca dawiaści niamieckaj impierskaj ułaści, szto »kraj, uziaty jak całaść, stanowić etnograficzna-mieszany abszar. Ni adna z nacyonalnaściej kraju czysłom swaim absolutnaj pierewahi nie maje, ni adna nia može liczycca za jadynuju predstaŭnicu kraju całkom, ci nawat czaści jaho, — znaczyć, i litwiny, nia hledziaczy na swajo imia, nie majuć bolszych prawoŭ na Litwu, czym palaki abo biełarusy«.

Aposzniaja fraza dla nas, biełarusoŭ, duža cikawa: palaki, katoryje spiersza ŭ swaich czyślenych wystupleńniach staralisia dawiaści, bytcym biełarusoŭ nijakich tut nima, ureszci

oficyalna staŭlajuć siabie na roŭnych prawoch z biełarusami. I my by papraŭdzi cieszylisia z hetkaho »postupu«, kab nia toje, szto ich papiaredzili ŭ tym... niamieckije ŭłaści, pryznaŭszy za biełarusami ŭsie nacyonalnyje prawy, z jakich karystajuć inszyje narody! Ale nia ŭ tym hłaŭnaja sprawa.

Hłaŭnaje — toje, szto palaki, pryznaŭszy ŭsie narody Kraju roŭnapraŭnymi hawaryć ab buduczynie Kraju, pawinny byli-by ab buduczynie jaho zhawarycca sa swaimi tutejszymi ziemlakami druhich nacyonalnaściej. Ale hetaho zusim lohicznaho kroku jany nie zrabili, dy hetak pajszli suproć usich žycharoŭ Litwy.

Memoryał swaje damahańnia dałuczeńnia naszaj ziamli da Polszczy tłumaczyć tym, szto taho wymahajuć interesy tutejszych palakoŭ. Z hetaj pryczyny nas wielmi zdziwiło toje, szto ŭ czyśle padpisaŭszych memorjał my znajszli imia administratara wilenskaj dyecezii, ks. Michalkiewicza, i piaci inszych katalickich ksiandzoŭ pobacz s kalwinskim ksiandzom. Hetymi swaimi podpisami jany pakazali, szto jany dbajuć ab interesy tolki tych wiernych, katoryje nazywajuć siabie palakami, i zusim nie ŭważajuć na patreby i žadańnia inszych nacyonalnaściej. A skolki razoŭ z wust ks. Michalkiewicza my czuli zawiereńnia, szto dla jaho nima ni palaka, ni biełarusa, ni litwina, a ŭsie roŭny, jak syny Kaścioła Katalickaho... Mała taho: z wust tahož ks. Michalkiewicza my czuli, szto jon palitykaj nie zanimajecca, szto zawiadzeńnie biełaruskaj mowy ŭ kaścioli i szkoli jon liczyć za palityku i nia može na heta prystać zatym, szto heta była by zdrada rasiejskaho uradu, katory jaho dahetul nia zwolniŭ ad paddanstwa i prysiahi na wiernaść...

Memorjał — heta aposzni krok polskaj palityki »wolnaj ruki«. Ciapier ŭžo ad polskaho hramadzianstwa ŭsich kirunkoŭ palitycznaj myśli my niczoha niespadziewanaho ždać nia možem: jano wyskazałosia da kanca! Liczym patrebnym adznaczyć tolki adno: szto memorjał hety — nia bolej i nia mienej, jak adhałosak pastanowy polskaho parlamenckaho koła u Wieni, katoraje pryniało rezoluciju, kab Polszcza atrymała wolny wychad da mora. A daroha da mora jdzie cieraz nasz kraj, — i woś tutejszaje polskaje hramadzianstwo na znak z Halliczyny cieraz Warszawu i wystupiło z damahańniem, kab nad tej darohaj zaparawało Polskaje karaleŭstwo...

I. Mieleszka.

U Wilni i wakolicach.

—a—

× **Imia biełarusoŭ i Biełarusi pa niamiecku.** Oficyoz Hłaŭnakamandujuczaho na Ŭschodzi, Korrespondenz B., danosić, szto u oficyalnaj terminofogli adhetul biełarusoŭ buduć nazywać „Weissruthenen“, a Biełaruś —» Weissruthenien«. Hetak nadrukawanaja nami u № 43 »Homana« wiestka, szto heta maje być zahadano, zbyłasia.

× **Ustanaŭleńnie cen.** Dziela bolsz roŭnamiernaho składu kamisii dziela ustanaŭleńnia cen da jaje pryniat rad biełarusoŭ. litwinoŭ i prawasłaŭnych.

Haspadary kram pryzywajucca jeszcze raz na ŭsich wystaŭlenych u waknie tawarach pisać canu. Za niespaŭnieńnie hetaho ich buduć karać.

× **Narodnyje straŭni** Napływ ludziej u wilenskije narodnyje straŭni — nadta wialiki. U adnych tolki chryścijanskich straŭniach kožyn dzień wydajuć bolsz za 20.000 porcij.

× **Pradaža kapczonaj ryby.** Na rybny rynak ciapier akuratna dastaŭlajuć kapczonuju rybu dziela pradažy ludziam.

× **Wydacza paszpartoŭ Ob. Ost.** Asoby, jakije žywuć u 7, 8 i 9 milicyjnych cyrkułach i z jakoj-budź pryczyny nie majuć paszpartu Ob. Ost, pawinny ŭraz-že jawicca ŭ biuro swajho milicyjnaho cyrkułu (7 cyrkuł — Harbarskaja 5, 8 cyrkuł — Orenburskaja 5 i 9 cyrkuł — Wiasiołaja 9), kab atrymać tamaka paszpart.

× **Skoraja pomacz** ad 28 maja da 3 czerwienia dadziena ŭ 93 prypadkach. Karetka wyježdžała 54 razy.

× **Chto maci?** 14 maja kala kaścioła św. Jura znajšli dziaŭczynku s karteczkaj, na jakoj napisano imia Stefanija Wojszunis.

× **Temperatura.** Najwyszejszaja i nainiżejszaja temperatura za aposznije dni była (pawodłuu Celsija):

	najwysz.	najniž.
6—7	+ 18°	+ 7°
7—8	+ 15°	+ 4°
8—9	+ 19,8°	+ 10°
9—10	+ 24°	+ 10°

Oficyalny addzieł.

Apawieszczeńnie.

P. Hłaŭnakamandujuczyj 10 armijej za minuły miesiac nałažyŭ hetkije kontrybucii na nižejpisanyje hramady u etapnych miežach:

1. na hramadu Widgiry, Władysł. paw., za toje, szto czleny hramady dapuścili, szto niamiecki wajenny ŭ miežach hramady byŭ u biely dzień za strelen bandaj, — 4.000 m.

2. na hramadu Towtuczy, Rossjenskaho paw., za toje, szto, nia hledziaczy na zabaronu, ŭ hramadzie chawalisia ŭciokszyje byŭszyje rasiejskije wajennyje ad czasu zboru s paloŭ 1915 h. da śnieźnia 1916 h.,—711 m.

3. na hramadu Giby, sejnenskaho paw., za toje, szto ŭ hetaj hramadzie byŭ sumyśla zniszczen telehraf i kamieńniami razbity 24 izoiatary,—500 m.

4. na hramadu Kibarty, Mariampol. paw., za toje, szto ŭ Kibartach doŭhi czas chawalisia rasiejskije wajenna-pałonnyje, i hramada ab hetym nie daniesła niamieckaj ułaści, — 217 m.

E.H.O. 1 czerwienia 1917 h.

Etappen Inspekteur
von Trotta
Generalleutenant.

Z USIAHO KRAJU.

Waluta u Ober Ost.

Pawodłuh zahadu, dla ŭsich umoŭ i wypłat maje siłu waluta ŭ markach. Tak-zwanyje «niamieckije rubli» adhetul majuć niażmienny kurs 2 m., niezaležnie ad kursu rasiejskaho rubla. Chto na heta nie prystaje, pawinien nie paźniej, jak 1 kastrycznika hetaho hodu, złažyć u swajej pawietowaj kasie «niamieckije rubli» jak depozyt, za katory płacicimuć 4%. Kali «niamieckije rubli» buduć kasawać, depozyty hetyje razam s pracentami buduć, na žadańnie, wypłaczeny rasiejskimi rublami.

Zmiena hranic pawietoŭ.

Pa zahadu Hłaŭnakamandujuczaho na Uschodzi s 14 maja zmienieny hranicy miž wilenskim sielskim pawietam i pawietam Koszedarskim, Wilenskim i Olickim, Olickim i Koszedarskim. Modestowo adhetul należyć da Koszedarskaho pawietu.

BIEŁASTOK. «Presse-Abteilung» pry Hłaŭnakamandujuczym na Uschodzi wydała ŭ niamieckaj mowi knižku pad zahałoŭkam: «Das Land Ober Ost. Deutsche Arbeit in Kurland, Litauen und Weisruthenien» («Kraj Ober Ost. Niamieckaja praca ŭ Kurlandii, Litwie i Biełarusi»). 400 stranic, 16 fotohraficznych znimkoŭ i 3 karty. Cena 6 m.

ROHOTNA. Palewy sud 25 maja h. h zasudziŭ uciokszaho s pałonu rasiejca Iwana Chmarnaho za nasześnie pry sabie arużża, cywilnuju opratku, ciažkije kradziežy, rad razbojnickich wymoh i dźwie sproby duszehubstwa — na śmierć i 12 hadoŭ u papraŭczy wastroh, a rasiejskich wajenna-pałonnych Iwana Sarajewa, Andreja Piensowa i Nikifora Makiejczewa za naszeńnie cywilnaj opratki i ciažkije kradziežy — kožnaho na 5 hadoŭ u papraŭczy dom.

Kara śmierci nad Iwanam Chmarnym spoŭniena 25 maja, ŭ dzień suda.

LEONOWICZY. Sielanin Aleksandar Hromodzki za ukrywańnie rasiejskich wajennych i niezajaŭleńnie ab ich bytnaści zasudžen na 3 hady 6 mies. u papraŭczy wastroh.

LIBAWA. Nia hledziaczy na wajnu, tutejszyje kupańnia ŭ mory pryciahiwajuć mnoha narodu. Dziakujuczy tamu, szto ŭ wakolicach Libawy ŭ more nie ŭliwajecca ni adna wialikszaja reka, wada tut wielmi salonaja i ŭ jej soli 0,7%. Druhije wyhody Libawy — heta silnaje chwalewańnie, katoraje zamieniaje massaž, i czystaje dno s piasku. Kurort zanimaje 19 dziesiacin.

Z usiaho świetu.

NIKARAGUA (Reŭter). Stalicznaje miesto San Salwador zniszczeno trasieńniem ziamli. Zrujnowano jeszcze 6 inszych miest. U wakolicach na 40 mil nawakoł usio zrujnowano.

Č czytać jak CZ; Š—jak SZ

Naszy pieśniary.

4. Maksim Bohdanowič.

Kołas, Kupała, Ciška Hartny i doŭhi rad čyślenych imion sučasnych biełaruskich paetoŭ — heta ŭsio predstaŭniki *pieršaho pakaleńnia narodnaj intelihencii.* Heta — syny narodu, uzrastaŭšyje ŭ mužyckaj chaci, i ŭsie jany biezpasredna wyjaŭlajuć narodnuju duszu. Ich tworczestwo najbolš nieświadomaje, «z woli Božaj». Temy i materjały dla ich artystycznych tworaŭ—heta pierežywańnia i dumki, jakimi žywie massa, heta — toje, što akružało ich zmałku dzion, čym pierapoŭnieny ich myśli i sercy, što stanowić intehralnuju czaść ich dušy. Slady hetaho možna zaŭwažyć nawat i tady, kali—ŭ mieru razwićcia swajho — hetyje narodnyje pieśniary dachodziać świadomaści swajej indywidualnaści, kali apanoŭwajuć swaju tworčaść.

Zusim asobnaje miejsco ŭ nowaj biełaruskaj paezii zanimaje Maksim Bohdanowič. Heta ŭžo intelihient u šyrokim značeńni słowa. Heta — artysta, katory ad samaho pačatku idzie świadoma swajej darohaj, paet-indywidualist, raŭnujučy da ŭsiej hramady našych pieśniaroŭ.

Maksim Bohdanowič radziŭsia ŭ 1892 hadu u Hrodzienščynie, dzie jaho baćka byŭ narodnym wučycielem. Kali našamu pieśniaru było ŭsiaho 2 hady, siemja Bohdanowičoŭ pierebrałasia ŭ Rasieju — ŭ Nižni Noŭharad. Hetak ad małych hadoŭ Maksim ros u dalokaj čužynie i nie bačyŭ swajej Baćkaŭščyny, ab katoraj čuŭ adno tolki ad baćki, čeławieka intelihientnaho i ščyra lubiŭšaho rodny Kraj, chacia užywaŭšaho doma rasiejskaj mowy. Jak apawiedaŭ Maksim Bohdanowič, hetaja dalokaja, nieznanaja Baćkaŭščyna—Biełaruś niejak dziŭna čarawała jaho i wabiła k sabie ad taho času, jak jon pačaŭ žyć świadomym žyćciom: samaje imia jaje budziło ŭ dušy paeta dziŭny stan, i zdawałosia jamu, što woś woś bryznuć ślozy z jaho wačej. Užo budučy u staršych klasach himnazii, jon niejak dastaŭ kolki biełaruskich knižak. I heta wyzwało ŭ im stanoŭčy pawarot: jon zbudziŭsia nacyonalna, i praca dziela swajho dalokaho, ciomnaho, zabytaho ŭsimi narodu stałasia hłaŭnaj metaj jaho žyćcia. Skora nawučyŭšysia teoretyčna—s knižak i hazet—biełaruskaj mowy, jon pačynaje pisać pabiełarusku wieršy, katoryje šleć u Wilniu —ŭ redakciju «Našaj Niwy». Tut akazalisia ludzi, zrazu acaniŭšy paetycki talent Bohdanowiča. U zawiazaŭšajsia pierapiscy małady paet znajšoŭ paddzieržku ŭ swajej pracy i z uzrastajučaj wieraj u karyść swajej literaturnaj raboty dawaŭ usio nowyje i nowyje twory.

Uzhadawany na prymiernikach najlepšych tworaŭ suświetnaj literatury, s katorymi ješče ŭ himnazii, a paśla ŭ uniwersyteci znajomiŭsia najbolš u oryhinałach, Bohdanowič maje niezwyčajna silnaje pačućcio krasy, harmonii. Z hetaj pryčyny kožyn z jaho wieršoŭ, najčaściej zusim karocieńkich, adznaczywajecca biazsporna artystyčnaj formaj: heta—perły biełaruskaj paezii. Kali Kupała swaimi tworami wielmi uzbahaciŭ biełaruski słoŭnik, dyk zasługa Bohdanowiča — pryswajeńnie biełarusam nowych dla ich form wierša. Pobač s čyślenymi sonnetami, adpawiedajučymi najbolš pedantyčnym wymoham prosodii, u wypuščenym u świet tomiku wieršoŭ Bohdanowiča («Wianok», Wilnia, 1913 h.) bačym cely rad starych, mała ŭžywanych pentamentroŭ, zhrabnyje tryolety, wielmi muzykalnyje rondo, oktawu, tercyny i t. p. Zdajecca, bytcym hetak paet chacieŭ dawiaści hibkaści i bahaćcia rodnaj mowy, dyj hetaho znamienita dawioŭ.

Adnak, bahaćcie form wierša Bohdanowiča stanowić nia tolki metu, ale i patrebu: jano adpawiedaje niezwyčajnamu bahaćciu pierežywańnioŭ — pierežywańnioŭ, katoryje, pry swajej hłybini, majuć charakter ahulna-ludzki. Heta ničoha, što paet z lubaściu wybiraje matywy rodnyje — biełaruskije: u ich jon zaŭsiody ŭmieje znajści asnaŭny ahulna-ludzki moment. Jaho wierš hetak sama haworyć biełarusu, jak i čužyncu,—padobnie, jak muzyka wialikaho maskoŭskaho kompozytara, Čajkoŭskaho, karystaŭšahosia matywami swajho narodu, roŭna pramaŭlaje da dušy kožnaho čeławieka, niezaležnie ad jaho nacyonalnaś-

LUGANO. «Secolo» danosić, szto sajuźniki pryniali zaproszeńnie rasiejskaho uradu na konferenciju dziela pierehaworaŭ ab miry.

BUDAPESZT. Impierator Karol zahadaŭ ułažyć ministerstwo hr. Esterhazi. Jon manicca prawiaści reformu wybarnaho prawa ŭ demokratycznym duchu.

PARYŽ. Hazety danosiać, szto pa ŭsiej Francii idzie mahutnaja ahitacija za zhodu, katoraja asabliwa ŭ armii znachodzić dobry hrunt.

Rewolucija u Rasiei.

SZTOKHOLM. U Pieciarburzi chodziać czutki, szto oryhinały tajnych umoŭ miž Rasiejej i sajuźnikami ŭ czasi ministerstwa Milukowa ŭziaty z archiwu i prapali. Pawodłuh dumki rasiejskich socyalistoŭ, heta zrabiła adna s sajuznych dzierżaŭ, jakaja nie chacieła dapuścić apublikawańnia tych dakumentoŭ, bo jany wykryli-by, szto sajuźniki — winawajcy suświetnaj wajny.

SZTOKHOLM. Silnaje ŭražeńnie wyzwała zajawa ministra sielskaj haspadarki, Czernowa, ab strymańni wajennych operacij i separatnym daczesnym zamireńni.

»Birž. Wied.« piszuć, szto wypusk kredytak na 2 miljardy pakazwaje, szto sajuźniki nia chocżuć bolsz paddzieržywać Rasieju hraszyma.

KOPENHAGA. Bolszaja czaść czlenoŭ pieciarburskaj rady rab. i sałd. stałć za mir toj-czas, nawat kali b z hetai pryczyny pryszłosia razyjściśia s sajužnikami. U najbliżejszym czasi ždue nowaho ciažkoha pierewarotu, katory skinie tymczasowy urad i ustanowić czysta socyalistycznaje prawicielstwo.

Rada rab. i sałd. pastanawiła ŭczynić kroki dziela zamieny rasiejskich palitycznych emihrantoŭ, jakije znachodziacca ŭ Niamieczczynie, na niamieckich cywilnych pałonnych u Rasiei. Jość nadzieja, szto heta padtrymajuć zahranicnyje socyalistycznyje orhani zacii.

KOPENHAGA. Gabinet Kierenskaho udzieržycca, abo upadzie zaležnie ad taho, jak sajuźniki adniasucca da jaho predłažeńnia prystupić da padhatoŭki mira. Niebaspieka — ŭ tym, szto sajužniki ždue jeszcze ad Rasiei palityki, katoraja zaŭsiody była szkodna jaje interesam. Los nia tolki rasiejskaj demokracii, ale i rasiejska-anhlickich znosin razwiažecca ŭ najbliżejszych tydniach.

LONDON. Deputat Nižniai Pałaty Kin, zrabiŭ swajmu uradu zapros, czy i nowy rasiejski urad prystaŭ da londonskaj umowy, pawodłuh katoraj usie sajuźniki mohuć mirycca tolki ŭsie razam. Na heta dadzien adkaz, szto nie.

KOPENHAGA. Złuczenyje Sztaty pasłali Rasiei nidaŭna tajnuju notu, žadajuczy za wialikszuju pazyku zawiereńnia, szto Rasieja nia zrobić separatnaho mira i szto jana pacznie nanowa nastupleńnie na ŭsich frontach.

LONDON. „Morning Post“ pisze, szto rasiejski urad dasłoŭna zachoplen szałam.

PIECIARBURH. Pałažeńnie tymczasowaho uradu surjozna skrанułosia. U najbliżejszaj buduczyni ždue adstaŭki uradu.

U nowy urad wojdzie rad nowych czlenoŭ-socyalistoŭ. Czy Kierenskij astaniecca ŭ im, niewiadoma.

LUGANO. „Corr. d. Sera« danosić s Pieciarburha ab spadziewanym u skorym czasi upadku koalicyjnaho uradu.

Siedam za adstaŭkaj Konowałowa, ždue adstaŭki ministra zahranicznych spraŭ, Tereszczenki. Konowałow i Tereszczenko naležać da najbolsz lewych s pamiž buržuazyjnych partyj. Pałažeńnie samaho prawaho miž ministrami, Lwowa, stanowicca ŭsio bolej trudnym. Klasowaje zmahańnie dachodzić usio wialikszaj miery. Socyalisty ŭsio bolej napadajuć na wajennaho ministra Kierenskaho. Predstaŭnik „bolszewikoŭ“ u radzie rab. i sałd. damahaŭsia, kab byŭ naznaczen kantrol nad jaho czynnaściu.

LONDON (Reŭter). Rasiejski urad zmienicca, badaj, jeszcze u hetym tydni.

U Pieciarburzi jeszcze dawoli wiernych woisk, kab zmahacca z niepamiernymi damahańniami.

7 czerwienia adbyłosia pierszaje zasiedańnie specyalnaj kamisii dziela wyrabotki zakona ab wybarach u ustanoŭczy sejm.

PIECIARBURH (P.T.A.). Hieneral Hurko, hłaŭnakamandujuczyj pałudzienna-zachodnim frontam, padaŭsia ŭ adstaŭku.

PIECIARBURH. Wajenny minister Kierenskij, na mocy swajej zabarony aficeram i hienerałam prasić adstaŭki wydaŭ hienerała Hurko za jaho prośbu ab adstaŭcy sa stanowiszcza hłaŭnakamandujuczaho pałudzienna-zaahodnimi armijami i naznaczyŭ za naczalnika adnej dywizii.

Na Kierenskaho iznoŭ wostra napadajuć jaho worahi. „Now. Žiźń“ s pryczyny jaho žadańnia nowaho nastupleńnia pisze: »Kierenskij pryzywaje miliony rasiejcoŭ addać swajo žyćcio, zajaŭlajuczy, szto jon klicze ich da zmahańnia za wolu«.

Czlen partyi kadetoŭ, Makłakow, naznaczaecca za rasiejskaho pasła ŭ Paryžy.

Hrafinia Panina, wiadomaja swajej dabraczynnaściu i zasłuhami pry orhanizacii czełowiekalubnych tawarystw, naznaczena za pamocznika ministra dabraczynnych spraŭ.

SZTOKHOLM. Z Ararandy danosiać, szto ŭ Pieciarburzi iznoŭ adbylisia surjoznyje razruchi. Intelihiencija u strachu pakidaje miesto.

U Irkucku adbylisia padhatawicielnyje narady dziela wyrabotki aŭtonomnaj konstytucii dla Sibiru.

U Czycie haława miesta z usiej miestowaj uprawaj i czaściu radnych wyjechali niet wiedama kudy, bajuczysia anarchistoŭ.

U Krasnojarsku razwiewajucca czornyje znamiony z nadpisami: „Niechaj žywie Kommuna! Dawoli wajny!“

PIECIARBURH. 11.000 aružnych anarchistoŭ s czornymi znamionami u apośnich dniach ustroili czatyry demonstracii na wulicach. Bajacca surjoznych razruchoŭ na Trojcu.

Pieciarburskije fabrykanty zajawili, szto jany nia mohuć płacić rabotnikam wymahanaj płaty i lepsz pazakrywajuć fabryki.

Spažyŭny kryzis uzrastaje. Szmat ludziej prawodzić pierad kramami celuju nocz na pryniesienych materacach.

KOPENHAGA. Zabastoŭka ŭ rasiejskich wajennych fabrykach niezwyczajna szyrocca. U Pieciarburzi bastujuć 36 fabryk, u Maskwie — 67, u Odessi — 28, u Rostowie — 35, u Kijewi — 8, u Kacierynasławi — 14.

BAKU. Usie rabotniki na gazawych promysłach abjawili zabastoŭku s pryczyny admowy pawialiczyć im płatu. Padpaleny niekolki krynic gazy.

PIECIARBURH (Reŭter). 4 pałki siomaj armii zbuntawalisia. Kiraŭnik oŭ addali pad wajenny sud.

SZTOKHOLM. Jość czutki, szto rasiejskije sałdaty na Kaŭkazi wyrezali mnoha mahometan s pryczyny czutak, bytcym mahometanie maniacca zrabić paŭstańnie proci rasiejskaho prawicielstwa.

SZTOKHOLM. Na zjezdzi partyi kadetoŭ Gronskij zdaŭ sprawu sa swajej padarožy na front. Pawodłuh jaho słoŭ, wielmi paciarpieła pawaha aficerstwa.

SZTOKHOLM. Jak danosiać s Pieciarburha, hienerału Ruzskamu iznoŭ daduć kamandu nad hrupaj armij.

LUGANO. Jak danosiać s Sałonik, rasiejskije wojski na Sałonickim fronci z niewiadomych pryczyn uziaty s frontu.

MASKWA. Minister Szyngariow zajawiŭ tut na zjezdzi, szto kryzis u spraw. strawawańnia hrozić usiamu haspadarczamu žyćciu Rasiei. Dzieržaŭnaja kassa — pustaja, i narod nia chocze płacić nowych padatkoŭ. Mo' pryjdziecca na niejki czas prypynić wypłaty. Niechwataje nia tolki spažyŭnych praduktoŭ, ale i syrych materjałoŭ.

KRONSZTADT. Ministry Cereteli i Skobielew wiali tut pierehawory z miejscowym spałnicielnym kamitetam, katory zhodziŭsia pryznać, szto tymczasowy urad maje prawicielstwienuju ŭłaść nad usiej rewolucyjnaj Rasiejej.

KRONSZTADT. Rada rab. i sałd. zajawiła tymczasowamu uradu:

Kronsztackaja rada rab. i sałd. sta

---

ci. Bo Maksim Bohdanowič nie fotohrafuje žyćcia, a nanowa pieretwaraje jaho ŭ swajej čutkaj, dalikatnaj i asabliwa intelihientnaj dušy.

Warunki žyćcia Bohdanowiča, zakinutaho ŭ dalokuju čužynu, a ŭ pieršy čarod — chwaroba (začatki suchotaŭ), niščučaja jaho małady orhanizm, prydali asabliwy ton paezii jaho.

Nie kukuj ty, šeraja ziaziula,
Sumnym hukam u bary;
Mo i skažeš, što ja žyci budu,
Ale lepš nie hawary:
Bo nia toje świedčyć majo serce,
Hrudzi chworyje maje;
Bol u ich mnie dušu ahartaje,
Dumcy hołas padaje.
Kaže, što nia doŭha pražywu ja,
Što zahinu biez pary...
Prylaci-ž tady ty na mahiłu,
Zakukuj, jak u bary!

Tak pramaŭlaje ŭ im słabaść, chwaroba. Silnych, mocnych tonaŭ nie pačuješ u jaho. Naadwarot: Bohdanowič lubujecca ŭ tonach dalikatnych, gobelenawych; jon łowić trudna ŭławimyje, ale zaŭsiody krasamoŭnyje adcienki, mima katorych ludzi z hruboj, čorstwaj dušoj prachodziać nie zwiertajuczy nijakaj uwahi.

Wy, chto lubicie natrapić
Miž stranic starych, pažoŭkłych
Knihi, ŭžo daŭno zabytaj,
Blekły, wysachšy listok,
— Prahladzicie hety tomik:
Zasušyŭ ja na papiery
Kraski, świežyje kaliśći,
Dumak ščyrych i čućcia!

— takimi sławami charateryzuje pieśniar swoj «Wianok» u pradmowi da jaho.

Naahuł, twory Bohdanowiča — heta čystataja paezija, biez žadańnia kaho-kolečy pawučać, biez jakich-budź staronnich tendencij. Pieśniar samaje swajo twořčestwo ŭwažaje za słužbu rodnamu narodu. Wybirajučy biełaruskije matywy, jon zatrymlimajecca na ich nie zatym, što jany — rodnyje, a zatym što ŭ ich jość nieadkrytyje dahetul skarby charastwa. Charastwo hetaje paet znachodzić asabliwa ŭ narodnaj wiery ŭ „začarowanaje carstwo“ — asobny świet wadzianikoŭ, rusałak, łasunoŭ; znachodzić jaho i ŭ daŭnaj, pryzabytaj minuŭščynie biełarusoŭ, pryadkrywajučy staryje piśmiony letapisiej i psałtyroŭ, žywymi chwarbami malujučy momenty daŭno pamieršych dzion.

Dzieła prykładu padajem tut wieršBohdanowiča «Słuckije tkačychi» s cyklu «Staraja Biełaruś»:

Ad rodnych niŭ, ad rodnaj chaty
U panski dwor dzieła krasy
Jany, biazdolnyje, uziaty
Tkać załatyje pajasy.
I ciaham doŭhije časiny,
Dziawočyje zabyŭšy sny,
Swaje šyrokije tkaniny
Na ład persidzki tkuć jany.
A za ścianoj śmiajecca pole,
Zijaje niebo z-za wakna, —
I dumki mknucca mimawoli
Tudy, dzie raśćwiła wiesna,
Dzie bliśče zbožže ŭ jasnaj dali,
Siniejuć miła wasilki,
Chałodnym srebram zjajuć chwali
Miž hor lijučajsia raki,
Ciamnieje kraj zubčaty bora...
I tče, zabyŭšysia, ruka
Zamiest persidzkaho uzora
Ćwiatok radzimy wasilka.

Apryč drobnych wieršoŭ—praŭdziwych žywych krasak, z jakich spiecien jaho «Wianok», Maksim Bohdanowič u apošnich pierad wajnoj časach pačaŭ pisać wialikšyje reču—poematy. Ale z hetaj staranoj worčaści jaho my ješče mała znajomy. I ŭsio-ž taki možna śmieła skazać, što literaturnyje zdabytki pieśniara, jakije my paznali ŭ pieršyje hady jaho pracy (wieršy i poetyckaja proza—«Muzyka» i inš.), pastawili imia Maksima Bohdanowiča ŭ historyi razwićcia biełaruskaj literatury na paczesnaje miejsco.

Anton Nowina.

ić na hrunci rezolucii z 29 maja i 3 czerwienia, pawodłuh katoraj jana stanowić jadynuju prawamocznuju ŭłaść u Kronsztaci.

PIECIARBURH. Paśla zajawy kronsztackaj rady rab. i sałd. tymczasowy urad usiemi hałasami pastanawiŭ uczynić samyje stanoŭczyje kroki dziela razwiazki kronsztackaj sprawy. U swajej adozwie da žycharoŭ Kronsztatu tymczasowy urad zahadywaje biez nijakaj sporki spaŭniać usie zahady uradu.

KIJEŬ. 3.000 sałdatoŭ, wiarnuŭszychsia s frontu, ŭ biełv dzień paczali rabawać. Uznialisia bitwy na wulicach.

PIECIARBURH. Hetymi dniami tut zjeducca kala 1600 delehatoŭ na ŭsierasiejski zjezd predstaŭnikoŭ rabotnikoŭ i sałdatoŭ.

Jość prajekt zrabić prymusowuju wajennuju pazyku na 10 miljardoŭ rubloŭ.

AMSTERDAM. »Times« danosić s Pieciarburha:

Zrobleny kroki dziela lepszaho piłnawańnia Mikałaja II. Jamu pazwalajuć być na pawietry tolki dźwie hadziny—ranicaj i wieczeram. Pawodłuh instrukcii, wartaŭnik nie pawinien adchadzić ad jaho dalej, jak na 25 krokaŭ. Cara i carskuju siamju piłnuje trajny kordon.

Ministry adziety ŭ aresztanckuju opratku i sidziać u adzinocznych kamerach.

SZTOKHOLM. Mikałaja Mikałajewicza, katoraho nidaŭna aresztawali ŭ Tyflisie, pierawcziać ŭ Pieciarburh, jak supolnika byŭszaho ministra Suchomlinowa.

SZTOKHOLM. Ad uzrywoŭ u pieciarburskim porci uznialisia wialiki pažar, katory zniszczyŭ niekolki fabryk i ministerski pałac na Jełaginym ostrawi.

Rada rab. i sałd. i tymczasowy urad wiaduć adnaczasowa śledztwo.

TEŁEHRAMY.

Niamieckije apawieszczeńnia.

8 VI. Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: Miž Ipram i Armantjer paczałasia wialikaja batalija. Na pałudziennym uschodzi ad Ipra i na pałudziennym kryle my bilisia ŭdaczna. Pry S.-Elua, Witczeci i Messinie woraham udałosia ŭwarwacca na naszy pazycii i, paśla upornych sa źmiennym szczaściem bitw, pasunucca ŭpiarod za Witczet i Messin. Pry Messinie worahi adkinuty kontratakaj. Dalej na poŭnaczy ich zadzieržali świežyje rezerwy. Paźniej naszy pałki byli ŭziaty z wystupaŭszaj na zachod łuki na cieciwu na poŭnaczy ad Holbeg i na poŭdni ad Warneton.

Front niamieckaho Naślednika: Na zachodzi ad Szmen de Dam i na kanali En — Marn krapczeŭ artyleryjski boj.

U czyślenych bitwach na pawietry, asabliwa na flandrskim fronci, zbity 12 samalotaŭ, a zaszczytnym ahniom—3.

Na ŭschodnim teatry i makiedónskim fronci—biez znacznych pieramien.

9.VI. Zachodni teatr:

Front Ruprechta Bawarskaho: Proci naszych pazycij na ŭschodzi ad Witczeta i Messina—silny ahoń artylerыi. S pryczyny ciažkich strat u dziesiaci dywizijach u tym baju worahi nowych atak nie paczynali. Pad wieczar naabapoł kanału Ipr — Kommin i ŭ dalinie Duw uznialisia nowyje, daremnyje dla worahoŭ bitwy. Ad kanału Labasse da patoku Sanse u wieczary bajewaja czynnaść krapczeła. Silnyje ataki worahoŭ adbity u wostrych sztykawych bitwach i miejscami kontratakami. Usie naszy pazycii astalisia ŭ naszych rukach.

Front niamieckaho Naślednika: Paśla silnaj padhatoŭki ahniom pry Szmen de Dam, Bre i Serni francuskije wojski wiali nastupleńnia, katoryje adbity.

Na ŭschodnim teatry i makedonskim fronci — biez wydatnych prypadkoŭ.

10.VI. Zachodni teatr.

Front Ruprechta Bawarskaho: Na adrezku Ipra artyleryjskaja bitwa krapczeła tolki pad wieczar. Nacznyje nastupleńnia niekolkich anhlickich rot adbity. U zachodniaj Szampani i pad Werdenam naszy patruli ŭwarwalisia u francuskije akopy i wiarnulisia, wiaduczy znacznaje czysło pałonnych.

U Flandryi worahi ŭczora utracili 10, a ŭczora — 6 samalotaŭ.

Na uschodnim teatry i makiedonskim fronci—niczoha wydatnaho.

Austryjackije apawieszczeńnia.

WIENA 8.VI. Italjanski teatr: Na Izonco — biez bitw. Na płoskahoryi «Siami Hramad» dalej pracujuć italjanskije batarei.

WIENA. 9.VI. Uschodni teatr: U lasistych Karpatach i ŭ uschodniaj Haliczynie styczki.

Italjanski teatr: Na Izonco — biez prypadkoŭ. Na płoskahoryi „Siami Hramad“ artyleryjskaja bitwa krapczeje. U wakolicach Cebio worahi, paśla ŭzrywoŭ, prabawali atakawać, ale byli adkinuty sztykami i rucznymi hranatami.

WIENA. 10.VI. Italjanski teatr: U dalinie Sugany i na płoskahoryi «Siami Hramad» krapczeje artyleryjski ahoń. U worahoŭ widać wialiki ruch.

Kala wajny.

CURYCH. U Rumynii pierakonany, szto pry zamireńni rasiejski urad i rada rab. i sałd. nia buduć ahledacca na interesy Rumynii. Haława krajnich rumynskich socyalistoŭ, Rakoŭski, katoraho rasiejcy wypuścili z wiażnicy, bytcym-to zrabiŭ probnyje kroki, kab paczać pierehawory ab miry.

LONDON. Na zjezdzi socyalistoŭ u Lidsie 3 czerwienia Filip Snoŭden padaŭ rezolucĳu, damahajuczysia, kab anhlicki urad dałuczyŭsia da rasiejskaj formuły mira «biez anneksij i kontrybucij». Usie spornyje sprawy možna razwiazać, dajuczy kožnamu narodu prawo pastanawić samomu ab sabie.

LONDON. „Sunday Times“ pisze szto Anhlija utraciła bolsz za 500.000 dusz, kab adwajewać niekolki dziesiacin pakrytaj ruinami francuskaj ziamli. Nijakije materjalnyje zdabyczy nia mohuć zastupić anhlickamu narodu hetych strat.

BERLIN (W.T.B.). U kanali i Atlantyckim akiani padwodnymi łodkami iznoŭ zatopleno 20.500 tonn.

BERLIN (W.T.B.) U Anhlickim kanali i Biskajskim zaliwie padwodnyje łodki iznoŭ zatapili 21.500 tonn, u paŭnocznych wodach—19.100 tonn i ŭ Siarodziemnym mory—28.150 tonn.

BERLIN (W.T.B.). U paŭnocznych wodach iznoŭ zatopleno 19.100 tonn, u Siarodziemnym mory—niekolki parachodaŭ i paruśnikoŭ razam jomkaściu 28.150 tonn.

LONDON. Czerczyl, b. wajenny minister, naznaczen za ministra pawietra.

Zjezd u Sztokholmi.

SZTOKHOLM. Haława niamieckich socyalistoŭ, Szejdemann, skazaŭ, szto niamieckije socyalisty, zhodnie sa swajej partyjnaj prahramaj, ad paczatku wajny padawali hołas za wajennyje kredyty. Praz uwieś czas wajny jany rabili nacisk na swoj urad, kab zrabić mir, i damahalisia adnaŭleńnia internacyonału. Niamiecki urad nie raz užo wyskazywaŭ swaju zhodu na mir, ale adnawić internacyonału dahetul, na žal, nie ŭdałosia. „My žadajem mira, ale my nia choczemo razhromu naszaj staronki i budziem baranić jaje dahetul, pakul worahi nie prystanuć na mir na asnowi uhody.“

LONDON. Urad zajawiŭ u Nižniaj Pałaci, szto na padarožu ŭ Sztokholm paszparty mohuć być dadzieny tolki s tej umowaj, szto asoby, katorym ich daduć, nia prymuć uczaścia ŭ miž-hasudarstwienaj konferencii u Sztokholmi i nia buduć znasicca s predstaŭnikami warožych staron.

SZTOKHOLM. Dański minister Stoŭning, jak predstaŭnik dańskich socyalistoŭ u Stokholmi, nia wieryć u mahczymaść konferencii francuskich i niamieckich socyalistoŭ. Wajna Ameryki—heta wajna kapitalizmu. Zamireń nie z Rasiejej može rastupić tady, jak tymczasowy urad budzie skinut i proletaryat paszle mirnych delehatoŭ u Niamieczczynu. Sztokholmskaja konferencija nie pryniasie mira, ale pracaŭ rebić da jaho darohu. Meta konferencii—heta adnaŭleńnie internacyonału i zabaspieczeńnie buduczyny ad kapitalizmu i militaryzmu.

Drukawana ŭ drukarni M. Kuchty. Wydawiectwo «Homan». Redaktar Jazep Saławiej